

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Markéty Fialové ve věci

žalobce: **M. J.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Coufalem
sídlem Lidická 693/5a, 602 00 Brno

proti
žalovanému **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **I. K. H.**
II. PhDr. Z. H.
oba bytem X
oba zastoupeni advokátem Mgr. Martinem Peškem, LL.M.
sídlem Janošíkova 736/2, 787 01 Šumperk

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2023, č. j. KUOK 124595/2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Městský úřad Hanušovice (dále „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 19. 8. 2022, č. j. MUHA 7351/2022 na žádost osob zúčastněných na řízení (dále jen „stavebníci“) vydal stavební povolení pro stavbu rekreační chaty na pozemku parc. č. X v k. ú. X a stanovil celkem 30 podmínek pro provedení předmětné stavby. Proti povolení stavby brojil žalobce, jakožto vlastník pozemků parc. č. XA a XB, které přímo sousedí s pozemkem, na němž byla výstavba předmětné chaty povolena, a v určitém úseku tyto jeho pozemky sousedí s cestou, kterou je podle územního rozhodnutí zajištěn přístup k pozemku, na němž se má v budoucnu povolená stavba nacházet. Samotné účastenství žalobce ve stavebním řízení nebylo sporné, jeho námitky ale shledal stavební úřad nedůvodnými.
2. Žalovaný pak v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

B) Shrnutí argumentace účastníků

3. Žalobce žalobou požadoval zrušení rozhodnutí žalovaného i stavebního úřadu. Podstatu žalobních bodů soud shrnuje takto:
 - a) Stavební úřad řádně nezjistil stav území ve vztahu k mokřadu s přilehlým prameništěm, kde byl (na pozemku žalobce parc. č. XA) potvrzen výskyt zdrojovek (montia halli a montia fontana). Již při výkonu tzv. přípravných stavebních prací došlo ze strany stavebníka opakovaně s využitím stavební techniky k nevratným zásahům do životního prostředí, konkrétně ke zničení jádrové populace obou druhů zdrojovek v původní pobřežní a rozlivové zóně potůčku.
 - b) Stavební úřad bez řádného zdůvodnění neprovedl důkaz výsledky Mgr. H. a RNDr. M., Ph.D., kteří měli osvědčit míru zásahu do prameniště s přilehlým mokřadem a potvrdit úhyn chráněných jedinců, což zakládá vadu řízení zasahující do práva na spravedlivý proces a taktéž nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný ohledně neprovedení těchto důkazů jen odkázal na své vyjádření ze dne 7. 1. 2022, aniž zohlednil fakt, že výslech těchto osob mohl osvětlit intenzitu zásahů stavebníka do životního prostředí a odborně informovat o aktuálním stavu předmětné lokality. Rovněž se žalovaný nijak nevypořádal s žalobcem doloženým sdělením ČIŽP ze dne 9. 9. 2022 o tom, že zahájila řízení podle § 66 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“) a zjistila osobu důvodně podezřelou ze spáchání přestupku podle § 87 odst. 1 písm. b) a odst. 3 písm. c) ZOPK v souvislosti s provedením škodlivého zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů zdrojovek v souvislosti se zničením jedinců těchto druhů, ačkoli měl správně vzhledem k důležitosti daného sdělení přerušit řízení do doby, než bude v dané věci ze strany orgánů činných v trestním řízení a v řízení podle § 66 ZOPK rozhodnuto, neboť se jedná o otázky významné pro samotnou možnost provádění stavební činnosti tak, aby nedocházelo k zásahům do životního prostředí.
 - c) Stavební úřad v odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na biologický průzkum Mgr. F., Ph.D., který byl také jediným podkladem pro Souhrnné vyjádření odboru životního prostředí ze dne 21. 5. 2020, ačkoli žalobce v námitkách široce rozvedl vady tohoto průzkumu. Také si stavební úřad protiřečí, neboť na jedné straně tvrdí, že vydané stavební povolení řeší pouze stavbu na pozemku parc. X, a tedy ostatní zjištění ohrožení veřejného zájmu nejsou předmětem posouzení, a na druhou stranu uvádí, že bylo do podmínek stavebního povolení zahrnuta ochrana mokřadu kde se vyskytuje zvláště chráněný druh zdrojovky, a dále postupuje přepjatě formalisticky, pokud tvrdí že mokřad a přilehlé prameniště ani vodní tok nejsou významným krajinným prvkem ve smyslu § 3 odst. 2

ZOPK jen z důvodu absence evidence v registru půdy LPIS, hydrologických mapách či databázi ochrany přírody, ačkoli má k dispozici podkladky o nálezech zvláště chráněných rostlinných druhů, které nerozporuje. Žalovaný se těmito znepokojujícími skutečnostmi vůbec nezabýval.

- d) Stavební úřad v odůvodnění rozhodnutí odkazuje mj. na Souhlas k dočasnému odnětí pozemku ze ZPF, vydaný k části pozemku parc. č. XC, který údajně opravňuje stavebníka k provádění zásahů na tomto pozemku, žalobce však tvrdil a prokázal, že stavebník podmínky uvedené v tomto souhlasu nedodrží (nevyznačil zřetelně hranice záboru, nesplnil podmínku, že nesmí dojít k narušení organizačního uspořádání okolních pozemků, neboť vybudoval příjezdovou cestu na sousedním pozemku parc. č. XA ve vlastnictví žalobce, takže odstranil svrchní vrstvu úrodné půdy a odvezl ji neznámo kam, a následně cestu zpevnil materiálem a sutí ze staveniště, skrývku kulturní vrstvy půdy provedl do hloubky 20-25 cm, místy i 40 cm, nikoli stanovených 7 cm a odebranou úrodnou půdu použil k vytvoření příjezdu na stavební pozemek parc. č. X, čímž současně vytvořil terénní nerovnost, kvůli níž nyní musí budovat opěrnou zeď, přičemž správní orgány ani přes žádosti žalobce nezjednaly nápravu. Pozemek parc. č. XC má navíc dlouhodobě sloužit jako příjezdová cesta k pozemku parc. č. X, ač k tomu nemá dostatečné technické předpoklady ve smyslu § 20 odst. 7 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (minimální šířku 2,5 m) a ač nebyl správním orgánem k tomuto účelu udělen souhlas s odnětím pozemku ze ZPF. Závěry stavebního úřadu vyslovené v jeho zprávách o kontrolních prohlídkách jsou nepravdivé a činěné pouze formálně s cílem vytvořit zdání činnosti. Žalovaný nebral pochybení stavebního úřadu v potaz a v napadeném rozhodnutí se vůbec nezabýval zejména stavem a technickými proporcemi pozemku parc. č. XC, jenž byl dočasně vyňat ze ZPF, zejména šířkou předmětné cesty vedené přes tento pozemek ve světle vyhlášky č. 501/2006 Sb., a nevzal v potaz ani to, jakými vozidly je daná komunikace v době realizace stavebního záměru využívána, a nezabýval se ani možností dlouhodobějšího využívání výše zmíněné komunikace, jenž odůvodňuje obavy žalobce o trvání nepřiměřeného narušování jejího bezprostředního okolí. Také žalovaný nezohlednil ani zjevný nesoulad jednání stavebníka s podmínkou číslo 3) Souhlasu.
- e) Stavební úřad pochybil, pokud omezil vypořádání námitek jen na citace územního rozhodnutí, ačkoli žalobce namítal rozpor postupu stavebníka s územním rozhodnutím. Stavebník bez souhlasu žalobce buduje příjezdovou komunikaci přes jeho pozemek parc. č. XD, o čemž svědčí i vytyčovací náčrt ze dne 2. 8. 2021. Stavebník také rezignoval na vytýčení hranic pozemku parc. č. XE, přičemž s touto námitkou se stavební úřad nevypořádal. Překvapivé je podle žalobce i označení (blíže neidentifikované) příjezdové komunikace za účelovou komunikaci využívanou k průjezdu zemědělské a lesnické techniky. Žalovaný k námitkám rozporu umístění stavby s podmínkami územního rozhodnutí uvedl jen to, že se ztotožňuje se závěry stavebního úřadu, aniž svůj přístup jakkoli odůvodnil, a i přes pochybnosti vznesené žalobcem v odvolání žalovaný uvedl, že nemá o správnosti a zákonnosti postupu stavebního úřadu žádné pochybnosti. Žalobce přitom v odvolání apeloval mj. na žalovaného, aby formalistický přístup stavebního úřadu odmítl. Také se žalovaný nevyjádřil ke sdělení Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Opavě ze dne 15. 2. 2022, jež zakládá důvodné pochybnosti o zákonnosti a správnosti jednání stavebního úřadu.

f) Nevyhovění žádosti o přerušení řízení do skončení věci vedené u Okresního soudu v Šumperku (dále „OS Šumperk“) pod sp. zn. 9 C 199/2021 nemůže obstát, neboť výsledek tohoto řízení povede ke zjištění, že povolený záměr podmínkám územního rozhodnutí neodpovídá.

4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl a odkázal na obsah napadeného rozhodnutí.
5. Při jednání soudu setrvali účastníci na svých stanoviscích. Žalobce zdůraznil, že stavební úřad, respektive žalovaný měl předmětné stavební řízení přerušit s ohledem na jím sdělené pochybnosti o hranicích pozemků do skončení řízení vedeného o jeho žalobě na ochranu jeho vlastnického práva k pozemku parc. č. XA u Okresního soudu v Šumperku pod sp. zn. 9 C 199/2021, které dosud není skončeno, a taktéž řízení vedeného u téhož soudu pod sp. zn. 7 C 74/2023 (zahájeno dne 4. 4. 2023). Dále setrával na námitce, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zájmem na ochraně životního prostředí z důvodu potvrzeného výskytu zdrojovky, do jejichž stanovišť zasahuje stavebník již přípravnými pracemi, a tudíž ani stavba samotná není realizovatelná bez těchto nezákonných zásahů, což ostatně opakovaně konstatovala po provedených kontrolách i ČIŽP. Přístupová cesta podle žalobce fakticky nevede trasou tvrzenou stavebním úřadem, neboť v části, kde má vést přes pozemek obce, fakticky vede neprostupným lesem, aniž rozhodnutí počítá s tím, že bude v této části les odstraňován. Cesta tak fakticky vede po pozemku žalobce.

C) Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
7. Úvodem je třeba uvést, že vydání stavebního povolení předcházelo rozhodnutí stavebního úřadu o umístění předmětné stavby ze dne 20. 10. 2020, proti němuž žalobce také brojil odvoláním, a následně proti rozhodnutí odvolacího orgánu žalobou. Tu zdejší soud rozsudkem ze dne 22. 11. 2022, č. j. 60 A 20/2021-81 zamítl. Kasační stížnost žalobce proti tomuto rozsudku pak zamítl Nejvyšší správní soud (dále „NSS“) rozsudkem ze dne 19. 7. 2024, č. j. 7 As 97/2023-100.
8. V uvedeném rozsudku týkajícím se územního rozhodnutí krajský soud předně akcentoval, že pro posouzení věci má zásadní vliv vymezení rozsahu subjektivních (objektivním právem založených) práv, jež žalobci, jakožto účastníku správního a posléze soudního řízení přísluší. Toto východisko krajského soudu zcela aproboval NSS, který v odst. 11 zmíněného rozsudku uvedl: *„Ve vztahu k prvnímu okruhu námitek je třeba připomenout, že krajský soud vycházel z ustálené judikatury, podle níž je v případě vlastníka nemovitosti sousedící s umístěným záměrem předurčen rozsah přípustných námitek mírou dotčení právě a pouze jeho vlastnického, resp. jiného věcného práva k této sousední nemovitosti. Postavení účastníka v řízení podle stavebního zákona, tj. důvod jeho účastenství v konkrétním řízení, determinuje jednak rozsah jeho práv, která mohla být vydáním napadeného rozhodnutí dotčena, a následně i rozsah toho, co je oprávněn namítat v žalobě, a čím se mohl krajský soud zabývat. Účastník řízení se nemůže v soudním řízení dostat z pozice osoby namítající zkrácení svých veřejných subjektivních práv ve správním řízení do pozice dohlázele zákonnosti postupu a rozhodnutí správních orgánů. Takové postavení mu nepřísluší, neboť není garantem zákonnosti rozhodování správních orgánů a ani subjektem, který by byl oprávněn podat žalobu ve veřejném zájmu (viz § 66 s. ř. s.). V řízení dle § 65 odst. 1 s. ř. s. nelze provádět všeobecnou*

kontrolu zákonnosti rozhodování správních orgánů“, načež NSS vyjmenoval rozsáhlou vlastní judikaturu, ve které již tyto závěry aplikoval. Krajský soud uvádí, že nejinak je tomu i při přezkumu stavebního povolení.

9. I ve stavebním řízení je účastenství vlastníků sousedních nemovitostí založeno dotčením jejich vlastnického, resp. jiného věcného práva k těmto sousedním nemovitostem [viz § 109 písm. e) stavebního zákona, podle něhož je účastníkem stavebního řízení *vlastník sousedního pozemku nebo stavby na něm, může-li být jeho vlastnické právo prováděním stavby přímo dotčeno*]. Současně je tím i ve stavebním řízení předurčen rozsah námitek, které jsou vlastníci sousedních nemovitostí oprávněni ve stavebním řízení uplatnit (viz § 114 odst. 1 věta první a třetí stavebního zákona, podle nichž *účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, s tím, že k námitkám, které překračují uvedený rozsah se nepřihlíží*). Nadto tím, že stavební řízení navazuje na řízení územní, dodává stavební zákon v § 114 odst. 2, že se nepřihlíží ani k *námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování územně plánovací dokumentace nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území*. Z uvedeného je zřejmé, že rozsah námitek příslušejících „dotčenému sousedovi“ ve stavebním řízení je limitován ještě výrazněji než v řízení územním.
10. I zde pak přitom platí i to, že ve stejném rozsahu následně náleží vlastníkům sousedních nemovitých věcí, jakožto žalobcům, aktivní věcná legitimace v soudním řízení. Vlastník sousední nemovitosti je proto oprávněn napadnout stavební povolení pouze takovými námitkami, které souvisejí s ochranou jeho vlastnického (popř. jiného věcného) práva k nemovitým věcem, a současně nebyly nebo nemohly být uplatněny již v řízení územním.
11. Žalobní námitky, jejichž prostřednictvím by se dovolával ochrany práv třetích osob, popř. respektování veřejného zájmu, aniž by tento aspekt jakkoliv přímo souvisel s ochranou jeho vlastnického práva, žalobci, jenž byl účastníkem řízení o povolení stavby podle § 109 písm. e) stavebního zákona, naopak nepřislušejí. I kdyby tak byla výtká uplatněná „dotčeným sousedem“ důvodná, nicméně by neznamenal porušení jeho hmotného práva (právní sféry), nejednalo by se o důvod pro zrušení napadeného správního rozhodnutí. Ve vztahu k takové námitce totiž není žalobce aktivně věcně legitimován, což má vždy za následek zamítnutí žaloby.
12. I v tomto případě je tak třeba konstatovat, že jakkoli není pochybné, že žalobci náleží procesní žalobní legitimace, je rozsah toho, co je oprávněn v soudním řízení namítat, determinován důvodem jeho účastenství v řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo, resp. tím, jaká jeho veřejná subjektivní práva mohla být vydáním napadeného rozhodnutí dotčena. Věcná legitimace žalobce je omezena na ty námitky, které se týkají umožnění účinné ochrany jeho vlastnického práva. Soud se proto zabýval věcnou legitimací žalobce i ve vztahu k jednotlivým žalobním bodům (shodně srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2022, č. j. 43 A 90/2019-50).

Již realizované zásahy stavebníků do přírody přípravnými pracemi

13. Krajský soud zjistil, že námitky tvořící ve svém souhrnu žalobní bod a), jenž lze shrnout jako provádění přípravných prací zasahujících do životního prostředí, jsou de facto doslovným opisem bodu II. A odvolání žalobce a současně se jedná o námitky, které žalobce

uváděl již v žalobě proti rozhodnutí žalovaného v územním řízení. Z obsahu napadeného rozhodnutí krajský soud zjistil, že se žalovaný s odvolacími námitkami zásahu stavebníka do životního prostředí, mokřadů a chráněných druhů rostlin vypořádal nejprve v posledním odstavci str. 5 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že tyto námitky spadají do okruhu námitek, které byly řešeny v územním řízení, a dále se s nimi vypořádal na str. 10 a 11 odkazem na závěry kontrolních prohlídek ČIŽP o nezjištění porušení ZOPK a neprokázání škodlivého zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů rostlin, obzvláště vyhubení zdrojovek, dále poukázáním na nepředložení avizovaného šetření RNDr. M. ze dne 5. 8. 2021 (což vyvrací námitku žalobce, že se žalovaný výsledek tohoto šetření nereflektoval), odkazem na podmínky č. 13 a 22 stavebního povolení a zejména odkazem na vypořádání těchto námitek již v územním řízení v rozhodnutí stavebního úřadu, žalovaného i krajského soudu, přičemž také dodal, že se jedná o námitky přesahující rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. Proto krajský soud zdůrazňuje, že žalobní body mají primárně směřovat proti napadenému rozhodnutí (tj. rozhodnutí o odvolání) a jeho důvodům, nikoli proti rozhodnutí prvostupňovému. Pokud odvolací orgán uplatněné námitky dostatečně vypořádá a žalobce je v žalobě pouze zopakuje, aniž by na důvody rozhodnutí o odvolání reagoval, podstatně tím snižuje své šance na úspěch, neboť soud za něj nemůže domýšlet další argumenty.

14. Krajskému soudu tak stejně jako v předchozím rozsudku nezbyvá než zopakovat, že žalobce i tentokrát těmito námitkami pominul rozsah své žalobní legitimace, neboť spojil negativní vliv stavby primárně se zásahem do přírody, konkrétně zásahem do stanoviště zvláště chráněného druhu zdrojovky, které se nachází na jeho pozemku parc. č. XA. V souladu s výše uvedenou judikaturou je tak třeba konstatovat, že v tomto ohledu žalobce opět nehájil vlastní veřejná subjektivní práva, nýbrž veřejný zájem, což mu s ohledem na jeho postavení ve stavebním řízení nepřísluší. Jak uvedl i NSS v již výše citovaném rozsudku ve věci územního rozhodnutí, vykonávají státní správu na úseku ochrany přírody a krajiny orgány ochrany přírody, jimž z pozice dotčených orgánů přísluší posoudit, zda může mít z pohledu ZOPK konkrétní stavební záměr vliv na zájmy chráněné tímto zákonem. Žalobci pak sice náleží právo vylicit dopad provádění stavby v širším kontextu, jako je například vliv realizace stavby na životní prostředí, je však i zde nutné trvat na tom, aby s ohledem na své postavení ve stavebním řízení spojil hrozící zásah do životního prostředí s dopady do jeho vlastního subjektivního veřejného práva, tedy s újmou, která hrozí v souvislosti s tvrzeným zničením jádrové populace daných rostlinných druhů právě jemu (např. ekologické či stabilizační narušení jeho pozemku). To však žalobce v řízení před správními orgány ani krajským soudem opět neučinil. Navíc žalobce, stejně jako již v předchozí žalobě, spojoval tvrzený negativní zásah do přírody opětovně s činností, kterou měl stavebník provádět již před vydáním územního rozhodnutí, tedy nikoliv s takovou činností, k níž by byl oprávněn na základě a v souladu s rozhodnutím stavebním. Předmětem aktuálního řízení je ovšem jen zákonnost vydaného stavebního povolení, nikoli jakékoliv činnosti stavebníka. Tvrzení žalobce tak v tomto směru rovněž postrádají souvislost se zákonností stavebního povolení.
15. Lze tak uzavřít, že žalovaný nebyl v souladu s poslední větou § 114 odst. 1 i 2 stavebního zákona povinen k těmto námitkám přihlížet, o čemž, jak soud zjistil z oznámení o zahájení stavebního řízení ze dne 16. 7. 2021, byl žalobce v souladu s § 114 odst. 4 stavebního zákona předem poučen. Vypořádal-li se přesto žalovaný s těmito námitkami, učinil tak nad rámec nutného odůvodnění.

16. Důkazy navržené žalobcem v žalobě k prokázání zásahů do přírody přípravnými pracemi (nálezy NDOP z 5. 7. 2017, 30. 5. 2018 a 26. 8. 2018 k prokázání výskytu zdrojovek v místě později vybudovaného tělesa cesty, jakož i na dalších místech v dané lokalitě), soud neprovedl právě s ohledem na to, že jimi měla být prokazována důvodnost námitek, jež žalobci nepřísluší uplatňovat. Soud by tak z těchto důkazů nemohl zjistit žádné pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí relevantní skutečnosti.

17. Žalobní bod a) je tudíž nedůvodný.

Opomenuté důkazy

18. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce v kapitole II. B odvolání namítal, že je rozhodnutí stavebního úřadu nepřezkoumatelné pro absenci zdůvodnění nevyslechnutí Mgr. H. a RNDr. M., Ph.D., kteří měli osvědčit míru zásahu do prameniště s přilehlým mokřadem a potvrdit úhyn chráněných jedinců.

19. Soud zjistil, že žalovaný nejprve na str. 6 napadeného rozhodnutí uvedl, že i část odvolání nazvaná „Opomenutý důkaz“ spadal do okruhu námitek, které měly být uplatněny v územním řízení, a následně zahrnul tuto námitku na str. 10 napadeného rozhodnutí mezi ostatní námitky žalobce, jež se týkaly zásahu stavebníka do životního prostředí, mokřadů a chráněných druhů rostlin, načež tyto souhrnně vypořádal. Toto vypořádání vyvrací žalobní námitku žalobce, že žalovaný jen odkázal na své vyjádření ze dne 7. 1. 2022. Žalovaný totiž ve skutečnosti neodkazoval na žádné vyjádření, pouze na úvod předmětného vypořádání uvedl, že opakuje svůj právní názor vyslovený již v předchozím rozhodnutí ze dne 7. 1. 2022 (pozn. soudu - dle obsahu správního spisu jde o rozhodnutí č. j. KUOK 127347/2021, jímž žalovaný zrušil první stavební povolení ze dne 7. 9. 2021), načež veškeré námitky žalobce vztahující se k ochraně přírody vypořádal způsobem popsáním výše v odst. 13 tohoto rozsudku.

20. Žalovanému lze sice vytknout, že se s důkazními návrhy žalobce nevypořádal explicitně, tj. že je výslovně neoznačil za nadbytečné, avšak nejedná se o pochybení, které by zakládalo nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, neboť je z jeho obsahu zřejmé, že žalovaný tyto návrhy vypořádal implicitně (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108), a to právě tím, že veškeré námitky žalobce, jež se týkaly zásahu stavebníka do životního prostředí, mokřadů a chráněných druhů rostlin označil za námitky spadající ve smyslu § 114 odst. 2 stavebního zákona do územního řízení (a taktéž v tomto řízení vypořádané) a současně o námitky přesahující rámec § 114 odst. 1 stavebního zákona. Judikatura Ústavního soudu navíc připouští, že skutečně opomenutý důkaz (jakkoli jde o vadu řízení) nemusí vždy znamenat porušení základních práv účastníků řízení, případně nepřezkoumatelnost rozhodnutí (k tomu srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 744/06, či usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 452/07).

21. V každém případě platí, že provádění výslechu osob, jež měly dle návrhu žalobce pouze osvětlit intenzitu zásahů stavebníka do životního prostředí a odborně informovat o aktuálním stavu předmětné lokality, aniž by byly tyto skutečnosti přímo spjaty s tvrzením o přímém dotčení věcných práv žalobce, by bylo zcela zbytečné.

22. Ze stejného důvodu pak není procesní vadou s vlivem na zákonnost ani to, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně nevyjádřil ke sdělení ČIŽP ze dne 9. 9. 2022 o tom, že zahájila řízení podle § 66 ZOPK a zjistila osobu důvodně podezřelou ze spáchání přestupku

podle § 87 odst. 1 písm. b) a odst. 3 písm. c) ZOPK v souvislosti s provedením škodlivého zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů zdrojovek, které žalobce doložil v průběhu odvolacího řízení s podáním ze dne 14. 10. 2022 v němž uvedl, že *skutečnosti konstatované v uvedeném sdělení jsou dalším z důkazů prokazujících existenci odvolacích důvodů, a to ve vztahu k v odvoláním uvedeným zásahům stavebníka do životního prostředí*. I tento důkaz měl totiž dle sdělení samotného žalobce prokazovat pouze to, že stavebník zasahuje do životního prostředí, nikoli to, že se tyto zásahy do životního prostředí přímo dotýkají věcných práv žalobce.

23. Pouze pro úplnost krajský soud uvádí, že obsahem tohoto sdělení se již zabýval i NSS v rozsudku ve věci územního rozhodnutí, v jehož odst. 17 uvedl: „*Pouze na okraj tak Nejvyšší správní soud dodává, že podle sdělení ze dne 9. 9. 2022 došla ČIŽP k závěru, že „realizací plánovaného stavebního záměru a s ním spojenými činnostmi by mohla být způsobena nedovolená změna obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, a proto ČIŽP zahájila s výše uvedenými subjekty řízení dle § 66 ZOPK.“ Ve sdělení tedy ČIŽP informuje pouze o potencionální hrozbě, nijak z něj nevyplývá, že by ČIŽP zjistila porušení ZOPK stavebníkem.*“ S tímto závěrem se krajský soud zcela ztotožňuje. Žalobcem navrhované přerušení řízení do doby, než bude v dané věci ze strany orgánů činných v trestním řízení a v řízení podle § 66 ZOPK rozhodnuto, tak v žádném případě namístě nebylo.

24. Žalobní bod b) je tudíž také nedůvodný.

Biologický průzkum

25. Žalobní bod týkající se vad biologického průzkumu je dle zjištění soudu dalším souborem námitek, jež jsou doslovným převzetím kapitoly II. E odvolání, a jež tak směřují proti rozhodnutí stavebního úřadu, aniž žalobce reflektoval, jak se s těmito námitkami žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal. Žalovaný přitom na str. 15 napadeného rozhodnutí uvedl, že i toto posouzení spadalo výhradně do řízení o umístění stavby, nikoli do řízení, v němž se projednává vlastní realizace záměru. Správnost tohoto vyhodnocení žalovaného (tj. faktické označení těchto námitek za ty, k nimž se ve smyslu § 114 odst. 2 stavebního zákona ve stavebním řízení nepřihlíží) ale žalobce v žalobě nezpochybnil, pouze zcela obecně namítl, že se žalovaný těmito znepokojujícími skutečnostmi vůbec nezabýval. To však obsah napadeného rozhodnutí vyvrací.
26. Opět pouze pro úplnost krajský soud odkazuje na vlastní rozsudek i rozsudek NSS ve věci územního rozhodnutí, v nichž se soudy biologickému průzkumu věnovaly.
27. Žalobní bod c) je tudíž také nedůvodný.

Odnětí pozemku ze ZPF

28. Žalobní bod týkající se Souhlasu k dočasnému odnětí části pozemku parc. č. XC ze ZPF je dle zjištění soudu dalším souborem námitek, jež jsou převzetím kapitoly II. C odvolání, a jež tak směřují proti rozhodnutí stavebního úřadu, aniž žalobce reflektoval, jak se s těmito námitkami žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal. Žalovaný přitom nejprve na str. 6, a poté podrobněji na str. 11 až 12 napadeného rozhodnutí uvedl, že i tato záležitost spadá výhradně do řízení o umístění stavby, v němž ostatně byla podrobně řešena, nikoli do řízení stavebního, v němž se projednává vlastní realizace záměru, a nadto se tato námitka nedotýká práv žalobce. Správnost tohoto vyhodnocení žalovaného (tj. faktické označení těchto námitek za ty, k nimž se ve stavebním řízení nepřihlíží podle § 114 odst. 1 ani 2 stavebního zákona) ale žalobce v žalobě nezpochybnil, pouze namítl, že se žalovaný nebral v potaz

pochybení stavebního úřadu a ani sám se nezabýval technickými parametry ani faktickým stavem přístupové cesty. To však obsah napadeného rozhodnutí vyvrací, neboť jakkoli žalovaný konstatoval, že se jedná o námitky, které nemají obecně ve stavebním řízení místo a taktéž nepřísluší žalobci pro absenci dotčen jeho věcných práv k nemovitostem vytýkanými vadami, přesto se na str. 12 napadeného rozhodnutí s námitkami žalobce k této otázce vypořádal.

29. Opět pouze pro úplnost krajský soud odkazuje na vlastní rozsudek i rozsudek NSS ve věci územního rozhodnutí, v nichž se soudy odnětím pozemku představujícího přístupovou komunikaci k povolované stavbě ze ZPF věnovaly.
30. Žalobcem tvrzeným nesouladem jednání stavebníka s podmínkou číslo 3) Souhlasu zajistit na vlastní náklady provedení skryvky kulturní vrstvy půdy do hloubky 7 cm z celé zastavěné plochy a uložit získanou zeminu o objemu 6,3 m³ na pozemku parc. č. XC a X, se žalovaný neměl důvod zabývat. V řízení o vydání stavebního povolení stavební úřad podle § 111 stavebního zákona přezkoumává podanou žádost a připojené podklady z toho hlediska, zda lze stavbu podle nich provést, a ověří zejména splnění podmínek v tomto ustanovení vyjmenovaných. Předmětem posuzování stavebního úřadu v tomto řízení ale není faktická činnost, kterou stavebník připravuje či realizuje danou stavbu. Tvrzení žalobce, že stavebník zabral jakoukoli půdu nad rámec schváleného dočasného odnětí ZPF, je tak s předmětem stavebního řízení mimoběžné. Případné porušení zákona o ohraň ZPF není předmětem stavebního, a tudíž jej nebyl stavební úřad oprávněn řešit. Porušení podmínek souhlasu k vynětí (části) pozemku ze ZPF je oprávněn řešit jedině správní orgán, který daný souhlas vydal.
31. Žalobní bod d) je tudíž také nedůvodný
Umístění příjezdové komunikace v rozporu s územním rozhodnutím
32. K souboru námitek shrnutých do žalobního bodu e) krajský soud předně uvádí, že je mylná v žalobě opakovaně uplatňovaná námitka, že nepostačuje, pokud žalovaný k určité otázce pouze odkázal na rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Podle ustálené judikatury (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, č. 534/2005 Sb. NSS, rozsudek ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007-80, či rozsudek ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007-98) totiž tvoří rozhodnutí správních orgánů I. a II. stupně z hlediska soudního přezkumu jeden celek, a tudíž ztotožní-li se odvolací orgán plně s úvahami orgánu první instance, jehož odůvodnění poskytuje dostatečnou odpověď na argumentaci uplatněnou v odvolání, postačuje, pokud odvolací správní orgán pouze souhlasně odkáže na závěry prvostupňového rozhodnutí, aniž by se musel tytéž závěry znovu opakovat (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2013, č. j. 4 As 18/2013-25).
33. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro nedostatek důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, bod 28, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, body 61 a 66). Takovou vadu však krajský soud v posuzovaném případě neshledal.
34. Předně dle krajského soudu obsah napadeného rozhodnutí vyvrací tvrzení žalobce, že žalovaný k námitkám rozporu umístění stavby s podmínkami územního rozhodnutí, jejichž

podstatou byly námitky vůči skutečnému umístění příjezdové cesty, toliko odkázal na závěry stavebního úřadu. Na str. 12 až 14 napadeného rozhodnutí žalovaný k námitce týkající se přístupu a příjezdu na pozemek stavebníka z pozemku parc. XE, kterým je příjezdová cesta, zopakoval, že je pozemek stavebníka přístupný z přilehlé cesty pozemku parc. č. XC, jež se napojuje na pozemek parc. č. XF, a teprve tento pozemek se napojuje na cestu parc. č. XE, čímž má žalovaný za prokázané, že přístup na pozemek stavebníka je zajištěn, k čemuž ostatně dle žalovaného dospělo i územní rozhodnutí. Námitku umístění této cesty i na žalobcově pozemku parc. č. XD označil žalovaný za nevýznamnou pro posouzení možnosti provádění stavby ve stavebním řízení. Dále žalovaný uvedl, že posuzování skutečného umístění cesty na relevantním pozemku nelze provádět dle ortofoto map přístupných na veřejných prohlížečích internetu, jež jsou pořizovány leteckým snímkováním terénu a ukazují poměry v daném území, nicméně jsou irelevantní pro geodetické potřeby. Dále zdůraznil, že pro posouzení stavby ve stavebním řízení bylo relevantní výhradně to, že stavba bude v souladu s územním rozhodnutím realizována na pozemcích vymezených v územním rozhodnutí, tj. mimo pozemky ve vlastnictví žalobce. Rovněž žalovaný vysvětlil, že námitku nepřesnosti určení hranice pozemku, nepodložil žádným důkazem, přičemž za důkaz nelze považovat Protokol o vytyčení hranice ze dne 2. 8. 2021 (jeho pouhou část bez situačního výkresu), z něž je zřejmé, že jsou geodetické body na hranici pozemku parc. č. X umístěny na místě původních bodů. Stavební úřad tak podle žalovaného nepochybil, jestliže řízení na základě takto nepodložené žádosti nepřerušil. Dále žalovaný ve vypořádání námitek žalobce pokračoval odkazem na závěr stavebního úřadu, že se dle čl. 4.4.2 ČSN 730833, přístupová komunikace nemusí zřizovat u staveb pro rodinnou rekreaci (např. v nepřístupných horských polohách), a zmínil též, že se stavební úřad zabýval i obslužností vozidly integrovaných záchranných sborů, přičemž jeho závěry aproboval s tím, že se jedná o stavbu pro rekreaci, která je umístěna v odlehle části ve vyšší nadmořské výšce. Dále se žalovaný ztotožnil se stavebním úřadem v tom, že jsou stávající veřejně přístupné účelové komunikace využívány širokou veřejností a slouží k běžnému projezdu jak osobních vozidel, tak i těžké dopravní techniky v rámci výkonu zemědělské a lesnické činnosti. Následně žalovaný uvedl, že je mu z jeho správní činnosti známo (spis vedený pod sp.zn. KUOK/93717/2021/OSR/9070), že tvrzené zásahy do sousedních pozemků a neoprávněné zábory jsou předmětem státního dozoru, v jehož rámci žalovaný vyzval stavební úřad ke zjednání nápravy, načež byla provedena dne 1. 9. 2022 kontrolní prohlídka pozemku parc. č. X, s jejímž výsledkem byl žalobce obeznámen sdělením stavebního úřadu ze dne 15. 9. 2022. Uvedené skutečnosti však podle žalovaného nemohly zakládat neudělení stavebního povolení. Žalovaný ocitoval z § 111 stavebního zákona výčet skutečností, jimiž se stavební úřad ve stavebním řízení zabývá, a uvedl, že se v tomto řízení není stavební úřad oprávněn zkoumat, zda byly dodrženy podmínky souhlasu s odnětím části pozemku ze ZPF nebo zda došlo k poškození pozemků. Předložené fotografie označil žalovaný za fotografie zobrazující odstraňování zbytků zboření, jež bylo řešeno v rámci územního rozhodnutí. Poté se žalovaný ještě znovu vrátil k žalobcem rozporovanému průběhu společné hranice navazujících komunikací a stabilizace geodetických bodů a zopakoval, že z podání ze dne 11. 8. 2021, jehož přílohou je protokol o vytyčení hranice pozemku č. XG ze dne 2. 8. 2021, není zřejmé, z jaké skutečnosti žalobce nepřesnost vytyčené hranice namítá, a vytkl mu nepřiložení situačního výkresu, ze kterého by bylo zřejmé, kde se geodetické body nachází. Tento výkres podle žalovaného doložil až stavebník ve vyjádření se k odvolání ze dne 14. 10. 2021, z něhož je patrné, že body namítané hranice pozemku parc. č. X jsou totožné s původně zaměřenými body, tudíž žalovaný nemá

důvod pochybovat o takto vyznačené hranici tohoto pozemku. Nadto se žalovaný ztotožnil s názorem stavebního úřadu, že se tato námitka netýkala projednávaného povolení stavebního záměru, ale výhradně vlastnických vztahů jednotlivých vlastníků těchto pozemků, které s projednávaným stavebním povolením přímo nesouvisí, protože příjezd ke stavebnímu pozemku byl vyřešen v rámci územního řízení vydáním územního rozhodnutí. Dále žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění na str. 13 a 14 rozhodnutí stavebního úřadu k námitce umístění stavby v rozporu s územním rozhodnutím, kdy stavební úřad zkoumal a posoudil soulad předložené dokumentace ke stavebnímu povolení s dokumentací k pravomocnému územnímu rozhodnutí.

35. Z uvedeného podrobného shrnutí je zřejmé, že se žalovaný neomezil jen na odkaz na odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu a naopak se podrobně zabýval odvolacími námitkami žalobce. Ten přitom v žalobě neuvádí, která jeho konkrétní námitka proti rozporu umístění stavby s podmínkami územního rozhodnutí byla žalovaným opomenuta a toliko znovu opakuje odvolací námitky, tj. opětovně nebrojí proti rozhodnutí žalovaného, nýbrž proti prvostupňovému rozhodnutí stavebního úřadu.

36. Žalobní bod e) je tudíž také nedůvodný.

Nepřerušení stavebního řízení do skončení věci vedené u OS v Šumperku pod sp. zn. 9 C 199/2021

37. Krajský soud zjistil, že žalobce již v řízení před stavebním úřadem a následně i v odvolání navrhoval, aby bylo stavební řízení podle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu přerušeno z důvodu nezbytnosti vyřešení otázky vlastnictví pozemků, na kterých stavebník zbudoval přístupovou cestu ke stavbě. V odvolání žalobce uvedl, že *důvodem pro přerušení řízení je spor o přesné určení hranic, a to i v kontextu žaloby na zdražení se zásahu do vlastnického práva vedené u Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 9 C 199/2021, kdy nebylo doposud pravomocně rozhodnuto a kde se lze důvodně domnívat, že bude jako předběžná otázka řešeno přesné stanovení hranic pozemku*. Dále žalobce uvedl, že dne 2. 8. 2021 proběhlo mezi ním, stavebníkem, městem Staré Město a Státním pozemkovým úřadem jednání o určení hranic pozemků, při němž ke shodě nedošlo, přičemž přesné určení hranic označil žalobce za rozhodnou skutečnost o stavu území s tím, že jsou tak s tímto určením spojeny všechny podklady rozhodnutí. Upozornil rovněž, že v dané věci bylo vydáno i předběžné opatření, a navrhl, aby žalovaný řízení přerušil právě do skončení předmětného řízení vedeného u OS v Šumperku.
38. Žalovaný se touto námitkou v napadeném rozhodnutí zabýval na str. 15 a 16. Uvedl, že za předběžnou otázku ve smyslu § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu nelze považovat nevyřešení otázky vlastnických práv k pozemkům, na nichž se fakticky nachází příjezdová komunikace s tím, že tuto věc nebude a ani nemůže zkoumat stavební úřad, nýbrž tak může učinit výhradně občanský soud. Dále k usnesením OS v Šumperku a Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci o předběžném opatření ve věci vedené OS v Šumperku pod sp. zn. 9 C 199/2021 žalovaný uvedl, že tato nebyla pro zákonnost vydaného rozhodnutí jakkoli významná, protože stavba není na těchto pozemcích umístěna a tyto pozemky nebyly ani předmětem projednávání stavebního povolení.
39. V žalobě a při jednání soudu žalobce tvrdil, že nevyhovění žádosti o přerušení řízení do skončení věci vedené u OS v Šumperku sp. zn. 9 C 199/2021 nemůže obstát, neboť výsledek tohoto řízení povede ke zjištění, že povolovaný záměr podmínkám územního rozhodnutí neodpovídá.

40. Tuto námitku však nepovažuje krajský soud za důvodnou. Z obsahu usnesení OS v Šumperku ze dne 6. 10. 2021, č. j. 9 Nc 301/2021-17, soud zjistil, že žalobou doručenou soudu dne 30. 9. 2021, bylo u OS v Šumperku zahájeno pod sp. zn. 9 C 199/2021 řízení, v němž se žalobce domáhá, aby soud uložil stavebníkům povinnost (i) zdržet se zásahu ve formě stavebních, přípravných a jiných prací, jakož i terénních úprav a pohybu stavební techniky a jiných dopravních prostředků, které by svou činností či pohybem zasahovaly do pozemků žalobce parc. č. XA, XB a XD, vše v k. ú. X, (ii) nahradit žalobci škodu uvedením uvedených pozemků do původního stavu, (iii) nahradit škodu uvedením zdi dělicí pozemky parc. č. XA a X do původního stavu a (iv) nahradit škodu na uhynulých jedincích silně ohroženého rostlinného druhu zdrojovky M. h. ve výši 127 630 Kč.
41. Z uvedeného je zřejmé, že předmětem tohoto řízení není určení hranic pozemků, na nichž byla umístěna povolovaná stavba, ani hranic pozemků žalobce sousedících se stavebním pozemkem, resp. s pozemkem přístupové cesty, nýbrž uložení výše specifikovaných povinností stavebníkům. Žalobce tak touto žalobou zřetelně přistoupil k vymáhání ochrany svých práv, jež jsou dle jeho tvrzení dotčena stavební činností, kterou již stavebníci provádějí mimo rámec a v rozporu s rozhodnutím o umístění stavby, které ostatně právo stavbu realizovat nezakládá. Žalovanému je tak třeba přisvědčit, že výsledek tohoto soudního řízení se nemůže jakkoli na výsledku předmětného stavebního řízení projevit, neboť vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ani jemu předcházejícího stavebního povolení) na vyřešení otázky, jež je předmětem vedeného OS v Šumperku pod sp. zn. 9 C 199/2021, nezávisí.
42. K tvrzení uplatněnému žalobcem při jednání soudu, že OS v Šumperku je dále od 4. 4. 2023 zahájeno pod sp. zn. 7 C 74/2023 řízení o určení hranic pozemků, krajský soud uvádí, že je zřejmé, že toto řízení nemohlo být myslitelným důvodem přerušení předmětného stavebního řízení, neboť bylo zahájeno až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
43. Žalobní bod f) je tudíž také nedůvodný.

D) Závěr a náklady řízení

44. Jelikož soud neshledal žalobní body důvodnými, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
45. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu spisu v řízení žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
46. O náhradě nákladů řízení osob na řízení zúčastněných rozhodl soud dle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle nějž má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů jen v souvislosti s plněním povinností uložených soudem. Soud však těmto osobám v řízení žádné povinnosti neukládal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 20. srpna 2024

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.